

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060203

DOM
2016-03-03
Stockholm

Mål nr
P 1734-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-02-12 i mål nr P 3540-13, se bilaga

KLAGANDE

K-G E

Ombud: Advokaten M M

MOTPART

Miljö- och byggnadsnämnden i Tanums kommun

Ombud: Advokaterna C A och A G

SAKEN

Föreläggande att återställa sjöbod på fastigheten X i Tanums kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1235899

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

BAKGRUND

Miljö- och byggnadsnämnden i Tanums kommun (nämnden) beviljade den 29 maj 2007 K-G E bygglov för uppförande av en förrådsbyggnad i form av en sjöbod. Den nya byggnaden skulle ersätta en befintlig sjöbod som skulle rivas. Under rubriken ”Villkor och upplysningar” i beslutet angav nämnden bl.a. att en sjöbod är avsedd att utgöra ett förvaringsutrymme för båtutrustning och fiskeredskap. Den får inte isoleras, inte vara inredd för boende och inte vara försedd med glasade dörrpartier. Vidare angavs att vatten och avlopp inte får dras in i sjöboden.

Sedan byggnaden uppförts ansökte K-G E om bygglov för ändrad användning av byggnaden, först till kontor och därefter till fritidshus. Ansökningarna avslogs.

Den 19 februari 2013 beslutade nämnden att förelägga K-G E att senast den 1 juli 2013 återställa sjöboden till dess avsedda användning genom att riva ut värmeisolering, invändiga vägg- och takpaneler, parkettgolv, badrumsinredning, köksinredning, glasade skjuddörrar och va-installation. K-G E överklagade beslutet såvitt avsåg föreläggandet att riva ut isolering, invändiga väggpaneler, parkettgolv, badrumsinredning och va-installation till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Länsstyrelsen upphävde föreläggandet såvitt avsåg isolering men avslog överklagandet i övrigt. Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, dit K-G E överklagade länsstyrelsens beslut, gjorde endast den ändringen att de förelagda åtgärderna avseende invändiga väggpaneler, parkettgolv, badrumsinredning och va-installation skulle vara utförda senast fyra månader från det att domen i målet vunnit laga kraft.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

K-G E har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva föreläggandet såvitt avser invändiga väggpaneler, oljat trägolv, dusch- och våtrumsinredning samt VA-installation. I andra hand har han yrkat att tidpunkten för

utförandet av åtgärderna ska ändras till senast sex månader från det att domen vunnit laga kraft.

Nämnden har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

K-G E har vidhållit vad han anfört i mark- och miljödomstolen samt tillagt i huvudsak följande. Byggnaden är inte inredd för bostadsändamål. Det är inredningens sammantagna funktion som ska läggas till grund för bedömningen. Den mest elementära faktorn för bedömning av om en byggnad är inredd för boende är om köksutrustning finns. Allt som tidigare kunnat påstås vara köksutrustning är borttaget. Ett minimikrav för att en byggnad ska anses vara inredd för boende är att anordningar finns för matberedning, vilket byggnaden inte har. Mark- och miljödomstolen har tidigare godtagit väggpaneler i en angränsande sjöbod. Golvmaterialet påverkar inte frågan om byggnaden inretts för ett väsentligen annat ändamål än förråd. Byggnaden har inget badrum. Det som nämnden kallar badrumsinredning är ett hygienutrymme som behövs efter nedsmutsande arbeten och under varma sommardagar och det medför inte att byggnaden har inretts för boende. Fastigheten ingår i va-område och den anslöts under år 2007 till kommunens va-nät i samband med uppförandet, då en anslutningsavgift om drygt 100 000 kr betalades. Därefter har löpande fakturering för va-tjänsten skett. Det är otydligt om det i bygglovsbeslutet intagits ett villkor om förbud mot vatten och avlopp och den otydligheten ska inte ligga honom till last. Va-förbudet har dessutom frånfallits i kontrollplanen till bygglovet. Kommunens sjöbodspolicy har i övrigt ingen betydelse vid bedömningen i nu aktuellt fall.

Nämnden har vidhållit vad den anfört i mark- och miljödomstolen och tillagt i huvudsak följande. En sjöbod är ett oisolerat förrådsutrymme för båt- och fisketillbehör. Det går inte att ange någon bestämd gräns för när en sjöbod är inredd på ett sådant sätt att den övergår från att vara en sjöbod till användning för ett väsentligen annat ändamål. En helhetsbedömning måste göras i varje enskilt fall. Träpanel på väggarna, parkettgolv samt badrumsinredning och VA-anslutning förknippas normalt

med inredning för ett fritidsboende snarare än för förrådsändamål. Nämnden har i bygglovet upplyst om att sjöboden inte fick inredas och att anslutning till va-nätet inte fick ske. Nämnden har tidigare avslagit K-G Es ansökan om ändrad användning till fritidshus. Byggnaden är inredd för ett annat ändamål än sjöbod. Huruvida det finns ett kök eller inte är inte avgörande för bedömningen av om en byggnad inretts för ett väsentligt annat ändamål. Badrummet möjliggör annan användning än vad lov getts för. Att ansluta en förrådsbyggnad till det allmänna va-nätet möjliggör en utformning av förrådet för annan användning än vad lovet getts för. Kommunen kan inte neka en fastighet inom verksamhetsområdet anslutning till va-nätet. Va-förbudet i bygglovet har däremot aldrig frånfallits.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

K-G E har inte överklagat nämndens föreläggande såvitt avser åtgärderna att riva ut invändiga takpaneler, köksinredning och glasade skjutdörrar. I dessa delar har nämndens beslut således vunnit laga kraft. Eftersom nämnden inte har överklagat länsstyrelsens beslut att upphäva föreläggandet såvitt avser isoleringen, är även denna fråga slutligt avgjord. Det som Mark- och miljööverdomstolen ska pröva är om byggnaden genom att förses med invändiga väggpaneler, parkettgolv, badrumsinredning och va-installation har inretts för ett väsentligen annat ändamål än det för vilket bygglov lämnats, om nämnden därmed har haft fog för sitt föreläggande i dessa delar och, om så är fallet, om den tid som har bestämts för utförandet av rivningsåtgärderna är skälig.

Överträdelse som innebär avvikelse från beviljat bygglov för sjöbod har skett före den 2 maj 2011. Tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) skulle inte leda till lindrigare påföljd, vilket innebär att den tidigare plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, ska tillämpas i målet.

Mark- och miljööverdomstolen har hållit syn.

K-G E har sökt och fått bygglov för en förrådsbyggnad i form av en sjöbod. Den tillåtna användningen är alltså begränsad till detta ändamål. Detta påverkas inte av att kommunen på hans begäran har anslutit fastigheten till det kommunala va-nätet. Mark- och miljööverdomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att de vidtagna bygg- och inredningsåtgärderna måste bedömas sammantaget för att man ska kunna konstatera om byggnaden har inretts för ett väsentligen annat ändamål än det som anges i bygglovsbeslutet. Mark- och miljööverdomstolen anser att de åtgärder som omfattas av föreläggandet medför att byggnaden har inretts för ett väsentligen annat ändamål än det som bygglovet ger tillstånd till. En åtgärd som innebär att man inreder en byggnad för ett väsentligen annat ändamål kräver enligt 8 kap. 1 § ÄPBL bygglov. Efter att bygglov för sjöbod beviljats har K-G E fått avslag på en ansökan om bygglov för att ta byggnaden i anspråk för kontor. K-G E har senare också ansökt om och fått avslag på bygglov för att ta byggnaden i anspråk som fritidshus. Dessa avslagsbeslut har vunnit laga kraft. Nämnden har mot denna bakgrund haft fog för att med stöd av 10 kap. 1 och 14 §§ ÄPBL förelägga K-G E att vidta rättelse på det sätt som skett. Föreläggandet kan vid en prövning enligt 1 kap. 5 § ÄPBL inte anses mera ingripande än vad som behövs. Det som K-G E har anfört i Mark- och miljööverdomstolen ändrar inte den bedömningen. Det saknas vidare anledning att ändra tidsfristen för fullgörande av föreläggandet.

K-G E har påtalat att sjöboden inte har något badrum utan att det är fråga om ett hygienutrymme med dusch. Enligt Terminologicentrum, TNC, är ett badrum ett ”hygienrum med badkar” medan ett duschrum är ett ”hygienrum med dusch men utan badkar”. Hygienutrymmet i K-G Es sjöbod saknar badkar och det borde därför rätteligen ha benämnts duschrum i föreläggandet. Eftersom det bara finns ett hygienutrymme i sjöboden saknas det emellertid anledning att befara att det skulle kunna uppstå missförstånd angående vad som avses med föreläggandet. Det som K-G E har anfört i den delen föranleder därför ingen åtgärd från Mark- och miljööverdomstolens sida.

K-G Es överklagande ska alltså avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Roger Wikström och Ingrid Åhman, referent, tekniska rådet Maria Lotz samt tf. hovrättsassessorn Christoffer Sheats.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-02-12
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr P 3540-13

KLAGANDE
K-G E

Ombud: Advokaten M M och jur. kand. C S

MOTPART
Miljö- och byggnadsnämnden i Tanums kommun

Ombud: Advokaterna C A och A G

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut 2013-08-13 i ärende nr 403-13171-2013, se bilaga 1

SAKEN

Återställande av sjöbod på fastigheten X i Tanums kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar det överklagade beslutet endast på så sätt att de förelagda åtgärderna avseende invändiga väggpaneler, parkettgolv, badrumsinredning och va-installation ska vara utförda senast fyra (4) månader från det att denna dom har vunnit laga kraft.

Dok.Id 280008

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00 -

YRKANDEN

K-G E har yrkat att det överklagade föreläggandet upphävs såvitt avser vita träpaneler på väggarna, oljat trägolv, dusch och våtrumsinredning samt VA-installation. Han har vidare yrkat att målet vilandeförklaras i avvaktan på att den nya sjöbodspolicyn för Tanums kommun antas.

Miljö- och byggnadsnämnden i Tanums kommun (nämnden) har bestritt **K-G E**s yrkanden samt framställt en begäran om syn.

K-G E har med anledning av nämndens begäran om syn för egen del begärt att, för det fall mark- och miljödomstolen håller syn i målet, syn även hålls av sjöboden på fastigheten Y.

UTVECKLING AV TALAN M.M.

K-G E har åberopat samma grunder som i länsstyrelsen, dvs. (a) att inredningen omfattas av bygglovet, (b) att inredningen inte kräver bygglov samt (c) att det är oproportionerligt betungande för honom att tvingas riva ut inredningen. Han har till stöd för sin talan vidhållit det han anfört i underinstanserna samt tillagt bl.a. följande.

Den aktuella byggnadens köksinredning är numera bortmonterad och byggnaden är nu försedd med traditionella dörrar i stället för glasskjutdörrar. Länsstyrelsen har bedömt att byggnaden får vara försedd med isolering. Det som återstår är träpanel invändigt, oljat trägolv, badrumsinredning och VA. Frågan är om denna inredning medför att byggnaden är inredd för bostadsändamål. Det ändamål en byggnad inretts för bestäms av dess funktionella egenskaper och inte av färg- eller materialval invändigt. Föreläggandet grundas på att nämnden bedömt att byggnaden är inredd för bostadsändamål. Som byggnaden är utförd i dag uppfyller den inte lagkraven på en bostadsbyggnad enligt i första hand 8 kap. 1 § plan- och bygglagen (2010:900, PBL) eftersom den bl.a. saknar köksutrustning. Därför är den inte inredd för bostadsändamål i strid med ändamålet i bygglovet. En byggnad som inte uppfyller funktionskraven på en bostad kan inte bedömas vara inredd för bostadsändamål. Vita

träpaneler och oljat trägolv är inte hänförligt till en byggnads funktionella egenskaper utan är en fråga om material- och färgval. Sådant kan inte det allmänna reglera, utan byggherren måste själv få göra dessa val. Dessutom påverkar färg- och materialval inte användningsområdet. Under alla förhållanden saknar det allmänna intresse av byggnadens inredning, medan K-G E som har låtit utföra arbetena har ett intresse av att låta inredningen bestå. Detta gäller särskilt träpanelen och det oljade trägolvet. Föreläggandet är därför oskäligt.

Träpanel och trägolv

Byggnaden är fortfarande försedd med vit träpanel, som håller isoleringen på plats, och ett oljat trägolv. Golvet har oljats för att vara vatten- och smutsbeständigt. Detta är detaljer som har att göra med den fysiska utformningen av byggnaden. Sådana detaljer får - som ovan nämnts - inte regleras av det allmänna. Det är ju inte heller byggnadens fysiska utformning utan dess funktionella egenskaper som ger dess ändamål och lämplighet. Därför kan föreläggandet inte under några förhållanden avse träpanelen och trägolvet.

Dusch, våtrumsinredning och VA-installation

Dusch, våtrumsinredning och VA-installation medför funktionella egenskaper. De innebär dock inte att byggnaden är inredd för bostadsändamål eftersom dessa egenskaper kan finnas i alla olika typer av byggnader. Exempelvis har Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, 2013-01-09 i mål nr M 8161-12 bedömt att ett djurvårdsutrymme på en jordbruksfastighet kan vara försedd med VA, WC och dusch. Mark- och miljööverdomstolen bedömde att installationen av dessa funktioner visserligen var ändringar av en byggnad, men de medförde inte att byggnaden var inredd för ett annat ändamål.

Särskilt beträffande VA-förbudet

K-G E har i länsstyrelsen framhållit att nämnden frånfallit VA-förbudet genom att utelämna det i kontrollplanen. Peter Eriksson från nämnden har också uppgett till K-G E och till kvalitetsansvarige att VA-förbud inte var en väsentlig fråga. K-G E vidhåller vad som har sagts i denna del och åberopar samma bevisning som i länsstyrelsen. Bevisbördan för dessa omständig-

heter ligger primärt på K-G E. Det ska i denna del noteras att nämnden inte bemött dessa uppgifter eller åberopat någon bevisning. Mot bakgrund av detta har K-G E fullgjort sin bevisbörda i denna del.

Nämnden har vidhållit sitt beslut i ärendet samt tillagt följande.

Föreläggandet att riva värmeisolering, invändiga vägg- och takpaneler, parkettgolv, badrumsinredning, köksinredning, glasade skjutdörrar och VA-installation grundades på bedömningen att den färdiga sjöboden gav intryck av att vara mer avsedd för boende än för det ändamål som bygglov hade lämnats till, nämligen en sjöbod, som i bygglov hade definierats som ett oisolerat kallförråd för förvaring av fiskeredskap och båttillbehör. De utförda åtgärderna stred således dels mot villkoren i bygglov, dels mot 8 kap. 1 § 3. äldre plan- och bygglagen (1987:11, ÄPBL), vari stadgas att bygglov krävs bl.a. för att ta i anspråk eller inreda byggnader helt eller till viss del för väsentligen annat ändamål än det för vilket byggnaden senast har använts eller för vilket bygglov har getts. Klagandens hänvisning till 8 kap. 1 § nu gällande PBL tar sikte på samhällets minimikrav på en bostad som inrättas för helårsboende. Då det här aktuella målet inte behandlar fråga om tillstånd att bygga eller inreda en helårsbostad, utan i stället avser fråga om påföljder för att ha avvikit från ett lämnat bygglov för sjöbod, får klagandens invändningar i det här avseendet, enligt nämndens mening, ses som helt irrelevanta. Fritidsboende omfattas inte av de krav på bostadsutformning som klaganden anger.

De starka intressen klaganden visat i avsikt att få använda sjöboden för ett annat ändamål än det som han från början sökt och fått bygglov för visar på en uppenbar risk för en fortsatt annan användning än sjöbodsändamål om klagandens önskan att få behålla den inredning som ännu inte har rivits ut enligt föreläggandet skulle bifallas. I det överklagade beslutet om föreläggande har nämnden utförligt redogjort för klagandens ansträngningar att i efterhand, på olika sätt, få sjöboden godkänd för en användning som legitimerar de avvikelser från bygglov som redan utförts. Nämndens beslut 2012-05-29, § 149, att avslå ansökan om ändrad användning till fritidshus fastställdes genom Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-04-23 i mål nr P 4651-12. Domen har vunnit laga kraft.

Mark- och miljööverdomstolens dom i mål nr M 8161-12 avsåg en ansökan om strandskyddsdispens för VA-installation, WC och dusch i ett djurvårdsutrymme i en dispensbefriad ekonomibyggnad på en jordbruksfastighet där domstolen inte fann skäl att befara någon annan användning. Domen kan enligt nämndens mening inte anses ha någon bäring på det här aktuella målet.

I bygglovet angivet villkor att VA-installation ej fick utföras kan enligt nämndens bedömning inte anses ha frånfallits för att det inte togs upp i kontrollplanen. Vad klaganden har anfört avseende byggnadsinspektören är osant. För övrigt gäller att det är den byggandes huvudansvar att se till att de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen (ÄPBL, 9 kap. 1 §) följs.

K-G E har i genmälen anfört bl.a. följande. Det ska understrykas att rättelseföreläggandet som nu är föremål för prövning grundar sig på att nämnden anser att sjöboden är inredd för bostadsändamål. Han vidhåller att byggnaden inte uppfyller de funktionella kraven på en bostadsbyggnad och således inte är inredd för bostadsändamål. Även en fritidsbostad måste ha sovplats, matlagningsmöjligheter m.m. Han använder byggnaden som förråd för utemöbler, båtutrustning m.m., och någon användning som bostad eller liknande är inte aktuell. En byggnads användningsområde konstitueras enbart av dess funktionella egenskaper. Det är detta resonemang som ligger till grund för Mark- och miljööverdomstolens (MÖD) dom i mål nr P 2797-12. Syftet, att syftet med en byggnads inredning konstitueras av byggnadens funktionella egenskaper, framgår också av MÖD:s dom i mål nr M 8161-12 och resonemanger återkommer i RÅ 1983 2:78. Installation av dusch, handfat och WC innebär inte att byggnaden ändras till en bostadsbyggnad. Såvitt avser invändig träpanel och oljat trägolv så utgör dessa ytskikt, och ändrar inte ändamålet med inredningen. Nämnden har accepterat träpanel m.m. i andra sjöbodar, exempelvis sjöboden på fastigheten Z (beslut 2013-04-29, § 107). Den invändiga träpanelen utgör dessutom en del av brandisoleringen eftersom den håller mineralullen på plats. Länsstyrelsen har i beslut 2013-11-20 i ärende nr 403-32435-2013 tillåtit invändig beklädnad av mineralullen för en annan sjöbod i området eftersom denna höll isoleringen på plats. Mark- och miljödomstolen anför följande i

sin dom 2014-05-05 i detta ärende (mål nr P 4553-13). ”Då någon prövning av förutsättningarna för att bevilja bygglov för en användning av byggnaderna som innebär väsentligt annat ändamål enligt Mark- och miljööverdomstolens ovan nämnda dom inte ska göras i målet torde det även sakna betydelse vilken typ av beklädnad brandisoleringen förses med.” Samma sak gäller för K-G Es sjöbod - väggbeklädnaden är en del av isoleringen och eftersom någon ändrad användning inte är aktuell saknar typen av beklädnad betydelse. Av utkastet till Tanums kommuns nya sjöbodspolicy framgår:

- a) Att en traditionellt oisolerad byggnad inte är relevant för friluftslivet och att man istället bör kalla förråden för ”sjöbods förråd”.
- b) Att det väsentliga med ett sjöbods förråd är att det *nyttjas* för förvaring.
- c) Att isolering och väggbeklädnad är tillåten.
- d) Att byggnaden inte får inredas *i syfte* att göra den till bostad.

K-G Es sjöbod används som förråd. Sjöboden är dessutom lämplig som förråd, och inredningen som finns kvar är inte typiskt sett hänförlig till bostads-ändamål. Vad som är ännu viktigare är att byggnaden inte är inredd *i syfte* att göra den till bostad. Därför ska inredningen tillåtas vara kvar.

Nämnden har till bemötande av K-G Es genmälen anfört bl.a. följande. Beträffande bedömningen av om en byggnad har intretts för ett väsentligt annat ändamål än det för vilket bygglov lämnats hänvisar nämnden till Kammarrättens i Göteborg dom den 29 september 2009 i mål nr 99-09. Förhållandena kring sjöboden på Z skiljer sig väsentligt från här aktuellt mål och kan enligt nämndens mening inte åberopas för att berättiga klagandens avvikelser från lämnat bygglov. Gällande sjöbodspolicy antogs av kommunfullmäktige 2008-06-23. Kommunstyrelsen har med anledning av en till fullmäktige inkommen proposition uppdragit åt en parlamentariskt tillsatt arbetsgrupp att se över och utvärdera den gällande policyn. Arbetsgruppen har ännu inte signalerat om någon ändring kommer att föreslås. Klagandens hänvisning till ett utkast till ny sjöbodspolicy saknar således relevans och ska därför lämnas utan avseende.

K-G E har tillagt bl.a. följande. Den gamla sjöbodspolicyn har medfört att nämnden gjort skönsmässiga bedömningar rörande sjöbodar och behandlat likartade sjöbodar helt olika i frågor om lovplikt och vilka åtgärder som innebär att sjöbodar är inredda i syfte att bli bostäder. Den nya policyn speglar en korrekt rättstillämpning och visar hur inredning av sjöbodar ska bedömas enligt plan- och bygglagen. Remisstiden för förslaget har gått ut och nu avser kommunstyrelsen att fastställa den nya sjöbodspolicyn. Han hänvisar till dåvarande Miljödomstolens i Vänersborg dom i mål nr M 1318-06 samt dåvarande Länsrättens i Göteborg dom i mål nr 3057-08. Sammanfattningsvis går hans argumentation i målet ut på i huvudsak följande:

- Det är en byggnads funktionella egenskaper som bestämmer vilket ändamål den är inredd och lämplig för (detta framgår av bl.a. Mark- och miljööverdomstolens dom i mål nr M 8161-12, RÅ 1983 2:78 och den nya sjöbodspolicyn). Det är detta som styr vilka åtgärder som kräver bygglov.
- Praxis om vilken inredning som är acceptabel i sjöbodar utan att bygglov krävs är väldigt ojämn. Det finns ett stort antal domar som tydligt anger att det är acceptabelt med träpaneler m.m. i sjöbodar, så länge detta inte sker *i syfte* att inreda en bostad.
- Nämnden har sedan länge accepterat träpaneler m.m. i andra sjöbodar utan att anse att dessa är inredda i bostadssyfte, exempelvis på Z.
- Nämnden har alltid accepterat trägolv med hela brädor i sjöbodar utan att anse att dessa är inredda i bostadssyfte, vilket är naturligt eftersom detta är den traditionella golvtypen i sjöbodar.
- Kommunstyrelsen står i begrepp att besluta om en ny sjöbodspolicy som fastslår att det viktiga är att sjöbodsbyggnaderna *nyttjas som förråd*. Denna policy syftar till att klargöra läget för vad som är tillåtet i sjöbodar inom Tanums kommun. Detta vet nämnden om och det är märkligt att nämnden driver detta ärende i strid med den blivande policyn.

- Byggnaden är försedd med trägolv av hela brädor, träpanel invändigt, våtrum och V/A. Golvet är ett traditionellt oljat trägolv av hela brädor- inte ett parkettgolv.
- Byggnaden är inte inredd i syfte att göra den till bostad. Den används som förråd.
- Inredningen innebär inte att den är inredd för bostadsändamål. Byggnaden är inte ens lämplig som bostad eftersom kök, sovrum och andra för bostad nödvändiga funktioner saknas.
- Nämnden genom dess inspektör har accepterat V/A i byggnaden. Det ska nämnas att nämnden inte har invänt mot detta. Troligtvis beror detta på att nämnde inspektör har bekräftat dessa uppgifter till nämnden.
- Om det är en tvistefråga huruvida den ovan angivna inspektören för nämndens räkning accepterat V/A i byggnaden måste detta prövas. K-G E har åberopat omfattande bevisning i denna del medan nämnden inte åberopat någon bevisning över huvud taget.

Nämnden har slutligen anfört bl.a. följande.

Kommunens sjöbodspolicy

Nämnden bestrider påståendet att den nuvarande sjöbodspolicyn inte överensstämmer med en korrekt tillämpning av plan- och bygglagen. K-G E drar även felaktiga slutsatser av det arbetsmaterial som han tagit del av och faktiska beslut. Det är dock korrekt att även förslaget till den nya sjöbodspolicyn inte heller medger att sjöboddar får användas för boende. Det är dock en felaktig uppfattning att nämnden utifrån den gällande sjöbodspolicyn kunde göra bedömningar som inte hade stöd i lag.

Rättspraxis beträffande användning för väsentligen annat ändamål

Det går inte att bestämma någon fast gräns för när en sjöbod är inredd på så sätt att den övergår från att vara en sjöbod till användning för ett väsentligen annat ändamål, exempelvis fritidsboende. En helhetsbedömning måste därför göras i varje enskilt fall. Klarlagt är dock enligt rättsfallet MÖD 2007:22 att bl.a. träpanel på väggarna

normalt förknippas med inredning för ett fritidsboende snarare än för förrådsändamål.

Syn

Nämnden delar inte Es uppfattning av befintligt golvmaterial i sjöboden och att lackat trägolv traditionellt används i sjöbodar. Det är också nämndens uppfattning att domstolen måste få en uppfattning av helhetsintrycket av de åtgärder som E har vidtagit för att kunna göra en helhetsbedömning.

K-G E har slutfört sin talan i huvudsak i enlighet med tidigare yttranden med följande tillägg. I Mark- och miljööverdomstolens avgörande MÖD 2007:22 gjorde denna domstol ingen ändring i mark- och miljödomstolens dom avseende lackat trägolv. Nämndens inställning om lackade trägolv är helt felaktig och saknar stöd i praxis. Beträffande träpaneler hänvisas till MÖD:s dom i mål nr P 4554-13.

K-G E har åberopat bl.a. intyg och kontrollplaner, vilka han ingett i länsstyrelsen, samt ett antal bilder och utkast avseende ny sjöbodspolicy för Tanums kommun, vilka han ingett i mark- och miljödomstolen.

DOMSKÄL

Tidigare beslut avseende den aktuella sjöboden samt tillämpliga bestämmelser är redovisade i det överklagade beslutet.

Mark- och miljödomstolen finner att det som K-G E anfört om pågående arbete inom Tanums kommun med framtagande av en ny sjöbodspolicy för kommunen inte utgör skäl för att vilandeförklara målet.

Domstolen finner vidare att målet, genom bl.a. tillgänglig fotodokumentation, är tillräckligt utrett och att syn på platsen därför inte behövs.

Det av nämnden ursprungligen beslutade föreläggandet har upphävts av länsstyrelsen i den del det avser värmeisolering. Nämnden har inte överklagat länsstyrelsens

beslut. K-G E har inte överklagat länsstyrelsens beslut i de delar detta beslut avser de förelagda åtgärderna att riva ut invändiga takpaneler, köksinredning och glasade skjuddörrar. I sistnämnda delar gäller således det av nämnden meddelade och av länsstyrelsen fastställda föreläggandet. Utgången i länsstyrelsen samt utformningen av K-G Es överklagande innebär sammanfattningsvis att det som mark- och miljödomstolen har att pröva i målet är om nämnden har haft fog för det beslutade föreläggandet såvitt det avser invändiga väggpaneler, parkettgolv, badrumsinredning samt VA-installation. K-G E har i mark- och miljödomstolen uppgett att han efterkommit föreläggandet vad gäller köksinredning och glasade skjuddörrar. Uppföljning av föreläggandet i sistnämnda delar är en tillsynsfråga och dessa delar av föreläggandet är, med hänsyn till hur K-G E utformat sin talan, inte föremål för domstolens prövning i målet.

Mark- och miljödomstolen har gått igenom utredningen i målet samt det som parterna har anfört och åberopat i domstolen och i underinstanserna. Även med beaktande av det som K-G E har anfört och åberopat finner domstolen inte skäl att göra en annan bedömning av föreläggandet i nu överklagade delar än den som länsstyrelsen redovisat i det överklagade beslutet. Domstolen anser därmed att nämnden har haft fog för det beslutade föreläggandet såvitt det avser invändiga väggpaneler, parkettgolv, badrumsinredning samt VA-installation. K-G Es överklagande ska därför avslås. Tidpunkten för fullgörandet av föreläggandet i nu överklagade delar ska dock flyttas fram i enlighet med vad som anges i domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 5 mars 2015.

Bodil Svensson

Rolf Dalbert

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Bodil Svensson, ordförande, och tekniska rådet Rolf Dalbert.